

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 lutego 2016 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Grzegorz Karaś

Protokolant: Błażej Łoj

po rozpoznaniu w dniu 28 stycznia 2016 we Wrocławiu na rozprawie

sprawy z powództwa **M. S. i (...) spółka z o.o. we W.**

przeciwko **L. R.**

o ochronę dóbr osobistych

I. zobowiązuje pozwaną L. R. do przeproszenia powoda M. S. poprzez zamieszczenie na własny koszt w dzienniku Gazecie (...) w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się wyroku oświadczenia następującej treści: „Ja, L. R., przepraszam Pana M. S. za naruszenie jego czci”;

II. zobowiązuje pozwaną L. R. do przeproszenia strony powodowej (...) spółka z o.o. we W. poprzez zamieszczenie na własny koszt w dzienniku Gazecie (...) w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się wyroku oświadczenia następującej treści: „Ja, L. R., przepraszam spółkę(...)sp. z o.o. we W. za naruszenie jej dobrego imienia”;

III. zasądza od pozwanej L. R. na rzecz powoda M. S. kwotę **10.000 zł** (dziesięć tysięcy złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 8 września 2014 r. do dnia zapłaty;

IV. zasądza od pozwanej L. R. na rzecz strony powodowej (...) spółka z o.o. we W. kwotę **5.000 zł** (pięć tysięcy złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 8 września 2014 r. do dnia zapłaty;

V. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

VI. zasądza od pozwanej L. R. na rzecz powoda M. S. kwotę **4.127 zł.** tytułem zwrotu kosztów procesu;

VII. zasądza od pozwanej L. R. na rzecz strony powodowej (...) spółka z o.o. we W. kwotę **2.427 zł.** zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 08.09.2014 r. powodowie M. S. i (...) sp. z o.o. z siedzibą we W., zastępowani przez pełnomocnika procesowego w osobie radcy prawnego, wnieśli o udzielenie ochrony dóbr osobistych poprzez zasądzenie od pozwanej L. R. na rzecz powoda M. S. kwoty 15.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz na rzecz strony powodowej (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. kwoty 5.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Wniesiono także o zobowiązanej pozwanej do przeproszenia każdego z powodów poprzez zamieszczenie na własny koszt w dzienniku Gazecie (...) w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się wyroku oświadczeń następującej treści: „Ja, L. R., przepraszam Pana M. S. za naruszenie jego czci” oraz „Ja, L. R., przepraszam spółkę (...)sp. z o.o. we W. za naruszenie jej dobrego imienia”. Nadto powodowie wnieśli o zasądzenie od pozwanej na rzecz każdego z powodów kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego zgodnie z załączonym spisem kosztów.

Na uzasadnienie żądania pozwu wskazano, że powód M. S. jest prezesem zarządu strony powodowej (...) sp. z o.o., której głównym przedmiotem działalności gospodarczej jest działalność w zakresie architektury oraz budownictwa. Spółkę łączyła z pozwaną umowa o dzieło, której przedmiotem było przygotowanie projektu wykonawczego należącego do pozwanej lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w W. przy ul. (...) oraz wykonanie prac wykończeniowych w tym lokalu. Od przeszło roku strona powodowa i pozwana pozostają w ostrym konflikcie, zarzucając sobie wzajemnie nienależyte wykonanie zobowiązań z umowy. Jednocześnie wskazano, że przed tut. Sądem toczy się pod sygn. akt I C 1188/13 postępowanie z powództwa pozwanej przeciwko powodowej spółce o zapłatę. Dalej podniesiono, że po powstaniu konfliktu pozwana kilkakrotnie w palcówkach handlowych we W., zajmujących się sprzedażą materiałów budowlanych i wykończeniowych w obecności osób trzecich (pracowników oraz klientów tych placówek) wypowiadała się w sposób uwłaczający, zniesławiający o powodzie M. S., używając takich określeń jak „złodziej”, „oszust”, a także o powodowej spółce, używając takich sformułowań, jak: „złodzieje”, „oszuści”, „naciągacze”, „okradli mnie”, „oszukali mnie”, „partacze”, „dziady”, podważając w ten sposób dobre imię obu powodów. Powodowie podali, że w dniu 14.07.2014 r. podczas rozprawy w sprawie I C 1188/13 strony zgodziły się na mediację, jednak w dniu 21.07.2014 r. pozwana wtargnęła do siedziby powodowej spółki, gdzie przebywał M. S. oraz jego pracownicy. Pozwana w ich obecności użyła wobec prezesa takich określeń jak: „złodziej”, „dziad”, „paskudztwo złodziejskie”, „szmata”, „kurwa jedna”, zaś wobec powodowej spółki: „złodzieje”, „oszuści”. Jednocześnie pozwana uderzyła powoda kilkakrotnie, w tym również w twarz. Pozwana odmówiła powodom dobrowolnego usunięcia skutków naruszeń dóbr osobistych i zadośćuczynienia. Powód M. S. poczuł się dotknięty sformułowaniami użytymi przez pozwaną; stanowiły one pomówienie o ujemne postępowanie tak w życiu zawodowym, jak i osobistym, a do naruszenia czci powoda doszło publicznie i kilkakrotnie. Nadto pozwana uderzając powoda w twarz naruszyła jego nietykalność cielesną. Pozwana w przedstawiony wyżej sposób naruszyła dobre imię powodowej spółki oraz poprzez niepodporządkowanie się żądaniu powoda opuszczenia siedziby spółki naruszyła nietykalność pomieszczeń (siedziby) powoda.

W odpowiedzi na pozew pozwana, zastępowana przez pełnomocnika procesowego w osobie adwokata, wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powodów na rzecz pozwanej kosztów zastępstwa procesowego według spisu.

W uzasadnieniu podano, że niniejsze postępowanie ma na celu jedynie skłonienie pozwanej do zrezygnowania z dochodzenia swoich praw. Nadto wskazano, że żądania powodów stanowią nadużycie prawa w kontekście dotychczasowego zachowania i postawy powodów. Pozwana zaprzeczyła, aby dopuściła się wobec powodów naruszenia ich dóbr osobistych. Zdaniem pozwanej zapis DVD z dnia 21.07.2014 r. stanowi jedynie fragment dłuższego zdarzenia, a przez to nie ma charakteru obiektywnego. Pozwana podniosła, że to powód swoją agresywną postawą wywołał działanie pozwanej, przez co powództwo jest sprzeczne z zasadami współzycia społecznego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strona powodowa (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. prowadzi działalność gospodarczą m. in. w zakresie architektury oraz wykonywania robót budowlanych wykończeniowych. Powód M. S. jest wspólnikiem oraz członkiem zarządu tejże spółki.

Dowód : wydruk z KRS z dnia 19.08.2014 r. – k. 18-23.

W dniu 28.11.2011 r. strony (...) sp. z o.o. (wcześniej (...) sp. z o.o. we W.) i pozwana L. R. zawarły umowę o dzieło, której przedmiotem było wykonanie przez spółkę projektu wykonawczego lokalu nr (...) położonego we W. przy ul. (...) oraz wykonanie prac wykończeniowych w tym lokalu, zakupionego przez pozwaną w stanie deweloperskim. W toku realizacji umowy, zamawiająca, niezadowolona ze sposobu realizacji postanowień umowy przez wykonawcę, wytoczyła w dniu 14.08.2013 r. przed Sądem Rejonowym w Jeleniej Górze powództwo o zapłatę odszkodowania przeciwko spółce z powodu nienależytego wykonania umowy, powołując się na usterki oraz nieterminowość prac. Do dnia wyrokowania sprawa nie została prawomocnie zakończona. Strony nadal pozostają w sporze.

Dowód:

1. kopia pozwu z dnia 14.08.2013 r. – k. 24-40;
2. kopia odpowiedzi na pozew z dnia 14.10.2013 r. – k. 41-54;
3. kopia wniosku o zawiązanie do próby ugodowej – k. 55-62;
4. kopia odpowiedzi na wniosek z dnia 13.05.2014 r. – k. 63-67;
5. kopia protokołu rozprawy z dnia 14.07.2014 r. w sprawie I C 1188/13 k. 68-69;
6. kopia postanowienia z dnia 14.07.2014 r. w sprawie I C 1188/13 – k. 70;
7. kopia pisma z dnia 27.08.2014 r. –k. 77-78;
8. zeznania świadka Ł. H. (1) e-protokół z dnia 15.05.2015 r. 00:27:2–00:41:50, k. 136).

W związku z konfliktem powstałym pomiędzy stronami umowy na tle jej realizacji, w 2012 r. pozwana będąc w placówce handlowej (...) we W. przy ul. (...) oraz w salonie na B., gdzie pracował Ł. H. (1) współpracujący z powodami, w obecności osób trzecich, będących pracownikami i klientami tych placówek, wypowiadała się w sposób zniesławiający o powodzie M. S. oraz o powodowej spółce. Określała ich mianem „złodziei”, „oszustów”, „bandytów”. Za każdym razem pozwana była silnie wzburzona, mówiła podniesionym tonem, a w pomieszczeniu obecnych było 3-6 osób. Zdarzenia takie trwały od kilku do kilkunastu minut. Również wiosną 2014 r. w (...) pozwana słysząc, że M. M. jest pracownikiem powoda, głośno mówiła, że pracuje ona u M. S., który nienależycie wywiązuje się z zobowiązań finansowych wobec pozwanej. Pozwana pomawiała także powodów w innych miejscach, z którymi powodowa spółka współpracowała tj. w (...), (...), (...), powoda określając jako „złodzieja”, a powodową spółkę jako „bandę oszustów”. Zachowania pozwanej miały ujemne konsekwencje wizerunkowe dla powodowej spółki. Były one dotkliwe ze względu na charakter prowadzonej przez powodową spółkę działalności, wymagającej pozyskiwania do współpracy partnerów, wykonawców oraz pracowników. Powód był m.in. pytany o to czy jest złodziejem podczas rozmowy na spotkaniu biznesowym w K., zmuszony był również tłumaczyć się z tych samych zarzutów przed osobą, którą przyjmował do pracy. Ponadto w trakcie spotkania z wykonawcą zainteresowanym współpracą z powodową spółką, powód usłyszał, że musi uiścić 85% zaliczki z góry bo jego firma jest „firmą złodziei” i wykonawca nie ma do niej zaufania.

Dowód:

1. zeznania świadka Ł. H. (2) e-protokół z dnia 15.05.2015 r. 00:27:2-00:41:50, k. 136).
2. zeznania świadka M. M. -protokół z dnia 15.05.2015 r. 00:06:55-00:26:30, k. 136).

W dniu 21.07.2014 r. pozwana przysłała do siedziby powodowej spółki mieszczącej się przy ul. (...) we W.. W tym czasie w pomieszczeniu głównym lokalu przebywał powód M. S. oraz pracownik M. M.. Kilkoro pracowników przebywało w pomieszczeniu sąsiednim należącym także do powodowej spółki. Pozwana użyła wówczas wobec M. S. znieważających określeń takich jak: „ty złodzieju”, „ty szmato” „ty dziadu” „ty paskudztwo”, „ty kurwo”, powtarzając je wiele razy. Uderzała przy tym powoda rękami po ciele. Dwukrotnie uderzyła także powoda ręką w twarz oraz kopnęła go, gdy siedział na krześle. Oskarżała go o nieuczciwość finansową wobec pozwanej. Pozwana w trakcie tego zdarzenia była silnie wzburzona, zdenerwowana, przez cały czas jego trwania krzyczała. M. S. wielokrotnie prosił pozwaną o opuszczenie lokalu, ale pozwana nie reagowała na jego prośby, nadal wyzywając go od „złodziei”. W wyniku tej sytuacji M. M. wezwała policję. Pozwana opuściła pomieszczenie przed przyjazdem funkcjonariuszy policji. M. S. i pracownik M. W. nagrali wspomniane zdarzenie telefonem komórkowym.

Dowód:

1. nagranie nr (...) na płycie DVD – k. 81;

2. nagranie nr(...) na płycie DVD – k. 81;

3. zeznania świadka M. M. M. M. -protokół z dnia 15.05.2015 r. 00:06:55-00:26:30, k. 136.

W dniach 22.07.2014 r. oraz 04.08.2014 r. pełnomocnik powodów w drodze korespondencji mailowej przesłał pełnomocnikowi pozwanej nagrania w postaci filmów z powyższych zdarzeń, wzywając jednocześnie do dobrowolnego usunięcia skutków naruszeń dóbr osobistych, w szczególności poprzez przeprosiny oraz zapłatę zadośćuczynienia. W treści maila wskazano również, że w razie niespełnienia roszczeń powodów, wystąpią oni o ochronę na drogę sądową. W mailach z dnia 24.07.2014 r. i 10.08.2014 r. pełnomocnik pozwanej wstrzymał się od ustosunkowania się do treści nagrań, wskazując jedynie, że zachowanie pozwanej jest wyrazem jej desperacji i działaniem w afekcie. Pozwana nie uczyniła zadość żądaniom powodów co do usunięcia skutków naruszeń dóbr osobistych oraz zapłaty zadośćuczynienia.

Dowód : wydruk korespondencji mailowej z dnia 22.07.2014 r., 04.08.2014 r., 24.07.2014 r., 10.08.2014 r. – k. 71-76.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

Ustalenia faktyczne w niniejszej sprawie sąd dokonał w oparciu o dowody z zapisów na płycie DVD załączonej do pozwu oraz zeznań świadków M. M. i Ł. H. (1) i powoda, jako że zeznania te były logiczne, spójne i konsekwentne, a nadto znajdowały potwierdzenie w pozostałym wiarygodnym materiale dowodowym, w tym, w szczególności w zapisie na płycie DVD. Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanej, jako że były one sprzeczne z oczywistym zapisem video zdarzenia z 21.07.2014 r. Sąd nie oparł się natomiast na dowodzie z dokumentacji fotograficznej przełożonej przez pozwaną w odpowiedzi na pozew (k. 101-103), jako że brak jest wiarygodnych dowodów na powstanie ich w okolicznościach powoływanych przez pozwaną. W szczególności okoliczności te nie wynikają z zaświadczenia lekarskiego (k. 121-123). Dodać należy, że zasinienia mogły powstać w wyniku intensywnego kopania i bicia powoda przez pozwaną, co zostało utrwalone na nagraniu zajścia. W ustaleniach stanu faktycznego nie posłużono się także kopią wniosku o wznowienia postępowania karnego (k. 112-114) oraz dokumentacją fotograficzną miejsca realizacji umowy stron (k. 115-120), jako że dowody te nie dały podstaw do ustalenia okoliczności faktycznych istotnych w niniejszej sprawie. Sąd nie oparł się także o zeznania świadka W. R., jako że nie był on naocznym świadkiem zdarzenia z dnia 21.07.2014 r., a wiedzę o nim posiada jedynie z relacji pozwanej.

Powodowie żądali ochrony swoich dóbr osobistych w związku z naruszeniami zarzucanymi pozwanej. Powód M. S. wskazał na naruszenie przez pozwaną jego czci oraz nietykalności cielesnej, natomiast powodowa spółka wskazała na naruszenie jej dobrego imienia (renomy) oraz nietykalności pomieszczeń spółki. Oboje powodowie wystąpili o zobowiązanie pozwanej do przeproszenia powodów we wskazanej przez nich formie, a nadto o zasądzenie na ich rzecz zadośćuczynienia pieniężnego, odpowiednio na rzecz powoda M. S. w kwocie 15.000 zł, a na rzecz powodowej spółki w kwocie 5.000 zł.

Podstawę materialnoprawną dochodzonych roszczeń stanowią przepisy art. 23 k.c., art. 24 k.c. w zw. z art. 43 k.c. i art. 448 k.c. Przykładowy katalog dóbr osobistych zawarty został w art. 23 k.c., zgodnie z którym dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach.

Na podstawie art. 24 § 1 k.c. ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne, a w razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie; na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny.

Według art. 448 § 1 k.c. w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia.

Nadto w świetle art. 43 k.c. przepisy o ochronie dóbr osobistych osób fizycznych stosuje się odpowiednio do osób prawnych. Zatem konieczne jest uwzględnienie specyfiki podmiotowości osoby prawnej, w stosunku do której zakres pojęcia dóbr osobistych będzie różnić się w porównaniu z sytuacją osoby fizycznej (nie będzie obejmować zdrowia, wolności, swobody sumienia, itp.). W przypadku osoby prawnej prowadzącej działalność w określonym zakresie istotnym dobrem osobistym będzie jej renoma, czyli postrzeganie tej osoby w opinii publicznej jako podmiotu działającego profesjonalnie, rzetelnie, uczciwie.

Art. 24 § 1 k.c. konstruuje ochronę naruszonych dóbr osobistych opartą o domniemanie bezprawności. Bezprawność jest kategorią obiektywną i polega na sprzeczności z prawem lub z zasadami współżycia społecznego. Za bezprawne uważa się każde działanie naruszające dobra osobiste, o ile nie zachodzi żadna ze szczególnych okoliczności usprawiedliwiających tego typu działanie. Okoliczności takie obejmują działanie w ramach porządku prawnego, wykonywanie prawa podmiotowego, zgodę pokrzywdzonego oraz działanie w obronie uzasadnionego interesu (wyrok SN z dnia 19.10.1989 r., II CR 419/98). Zgodnie zatem z rozkładem ciężaru dowodu (art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c.) na powodach spoczywała powinność wykazania zaistnienia przesłanek odpowiedzialności za naruszenie dóbr osobistych, a mianowicie tego, jakie dobra osobiste i w jaki sposób zostały naruszone działaniami pozwanej. Z kolei pozwana chcąc uwolnić się od odpowiedzialności winna wykazać, że naruszenie dóbr osobistych nie było bezprawne, tzn. nastąpiło w wykonaniu ustawowego uprawnienia.

W świetle poczynionych ustaleń faktycznych, nie ulega zdaniem Sądu wątpliwości, że pozwana dopuściła się naruszeń dóbr osobistych w stosunku do obydwu powodów w sposób ustalony w stanie faktycznym, co znajduje potwierdzenie w szczególności w zapisie filmowym zdarzenia z dnia 21.07.2014 r. i zeznaniach świadków będących naoczniymi świadkami zdarzenia. Pozwana naruszyła cześć powoda M. S. poprzez używanie pod jego adresem w obecności osób trzecich słów mających go poniżyć, a nadto naruszyła jego nietykalność cielesną poprzez uderzanie go również w obecności innych osób ręką po ciele, w tym po twarzy. Z kolei wobec pozwanej spółki dopuściła się naruszenia jej dobrego imienia (renomy) poprzez używanie w obecności osób trzecich, wśród których znajdowali się pracownicy kontrahentów, jak i potencjalni klienci powodowej spółki stwierdzeń podważających ich kompetencje, uczciwość zawodową i fachowość. Pozwana naruszyła też nietykalność pomieszczeń, jako że pomimo ponagleń M. S. nie opuszczała lokalu powodów. Jednocześnie pozwana nie wykazała, aby jej działanie nie było bezprawne, tj. nie wykazała, aby działała w ramach uprawnień ustawowych, aby posiadała zgodę powodów na swe zachowanie, aby realizowała w swoim zachowaniem jakiegokolwiek przysługujące jej prawa podmiotowe albo aby działała w celu ochrony prawnie usprawiedliwionego interesu. Przypisywanie zachowań powszechnie uznawanych za nielegalne, nieetyczne i przez to powszechnie nieakceptowanych z punktu widzenia prawidłowych reguł funkcjonowania w społeczeństwie wykracza poza zakres dopuszczalnej krytyki zachowania innej osoby fizycznej lub prawnej i oznacza, że nie zachodzą podstawy do wyłączenia bezprawnego charakteru naruszenia dobre osobistego i w konsekwencji do wyłączenia odpowiedzialności za takie naruszenie.

Pozwana nie wykazała, aby powodowie występując z żądaniem pozwu w niniejszej sprawie dopuścili się nadużycie prawa w rozumieniu art. 5 k.c. Nie wskazała na czym miałyby polegać owo nadużycie, poprzestając jedynie na niepopartych dowodami ogólnikowych stwierdzeniach o nieuczciwości postępowania powodów wobec niej. Powołując się na sprzeczność żądania zasądzenia zadośćuczynienia z zasadami współżycia społecznego również nie wskazała jakie zasady i w jaki sposób miałyby zostać naruszone. Nie wykazała także, aby znajdowała się w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji lub wyrażenie woli, które miałyby wyłączać winę pozwanej w przypisanych jej zachowaniach.

Wobec powyższego za zasadne należało uznać żądanie usunięcia skutków naruszeń poprzez złożenie przez pozwaną oświadczenia odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. W ten sposób możliwe będzie zniwelowanie negatywnych

skutków naruszenia dobrego imienia powodów (rehabilitacja powodów). W pkt I i II sentencji wyroku nakazano zatem, zgodnie z żądaniami powodów, złożenie stosownych oświadczeń przez pozwaną.

Na uwzględnienie, co do zasady, zasługiwało także żądanie zapłaty przez pozwaną na rzecz zarówno powoda M. S. jak i powodowej spółki zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę spowodowaną naruszeniem ich dóbr osobistych. Jako odpowiednią kwotę zadośćuczynienia dla powoda M. S. Sąd uznał kwotę 10.000 zł. Określając wysokość zadośćuczynienia Sąd miał na uwadze rozmiar naruszeń, które obejmowały zarówno napaść słowną jak i naruszenie nietykalności cielesnej powoda.

Pozwana dopuszczając się agresji słownej używała wobec powoda najcięższych określeń rysztokowych takich jak „ty kurwo”, „ty szmato”, „ty dziadu”, „ty paskudztwo”. Obrażliwe wulgaryzmy kierowane były wobec powoda w obecności jego pracowników i współpracowników, co dodatkowo pogłębiało negatywne odczucia obrazy dobrego imienia, poniżenia godności osobistej i obrazy czci powoda. Jednocześnie z wulgarnymi wyzwiskami pozwana dopuściła się naruszenia nietykalności cielesnej powoda kopiąc go, policzkując, bijąc po twarzy i całym ciele. Stopień agresji pozwanej był w ocenie sądu zdumiewająco wysoki. Pozwana biła powoda po całym ciele wykrzykując do niego obraźliwe wulgaryzmy, czym niewątpliwie naruszyła w sposób oczywisty, jednoznaczny i nie nasuwający wątpliwości dobra osobiste powoda, dalece wykraczając poza jakiegokolwiek normy społeczne.

Należy mieć także na uwadze, że zachowanie pozwanej naruszało dobre imię powoda jako członka zarządu podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, reprezentującego spółkę na zewnątrz. Konsekwencje tychże naruszeń mogą zatem dotyczyć sfery powodzenia gospodarczego spółki poprzez wytworzenie negatywnego wizerunku spółki i jej organów w oczach kontrahentów. Z drugiej strony należy mieć na uwadze, że do naruszenia dóbr osobistych doszło na tle konfliktu między stronami sporu wynikającego z realizacji przez nie łączącej je umowy, której wykonywanie wywołało u pozwanej negatywne emocje, które następnie przełożyły się na jej przedmiotowe zachowania. Nie negując, iż pozwana mogła działać pod wpływem emocji, podkreślić należy, że wzburzenie nie może być usprawiedliwieniem jej działań, a jedyną dopuszczalną metodą rozwiązania konfliktu stron jest jego zakończenie na drodze prawnej bez uciekania się do przemocy fizycznej i obrazy słownej.

Mając na uwadze istotność rodzaju naruszonych dóbr, tj. dobrego imienia i nietykalności cielesnej, powtarzalność naruszeń oraz okoliczności w jakich doszło do naruszenia dóbr osobistych, w tym liczbę osób postronnych, znaczny stopień winy pozwanej, która dopuszczała się wobec powoda M. S. opisanych zachowań kilkakrotnie, a z drugiej strony trudną sytuację majątkową pozwanej, zasądzono zadośćuczynienie w kwocie określonej w pkt III sentencji wyroku, oddalając powództwo w pozostałym zakresie. Rozstrzygnięcie w przedmiocie odsetek od zasądzonej kwoty znajduje oparcie w treści art. 481 § 1 k.c.

W ocenie Sądu zasadne było również zasądzenie od pozwanej zadośćuczynienia pieniężnego na rzecz powodowej spółki. Sąd podzielił stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 24.09.2008 r., (II CSK 126/08) w myśl którego pojęcie krzywdy użyte w art. 448 k.c. nie wyklucza stosowania tego przepisu, w związku z art. 24 § 1 i art. 43 k.c., także do osób prawnych w razie naruszenia ich dobra osobistego, gdyż pojęcia krzywdy nie można utożsamiać tylko z doznaniem cierpień fizycznych i psychicznych przez osoby fizyczne. Z oczywistych względów osoby prawne nie doświadczają ani cierpień fizycznych, ani psychicznych, ponoszą jednak szkodę o charakterze niemajątkowym na skutek naruszenia ich dóbr osobistych, której nie da się wymierzyć w pieniądzu. Dodatkowym argumentem uzasadniającym zastosowanie art. 448 k.c. także do osób prawnych jest ten nurt orzecznictwa Sądu Najwyższego, w którym wskazuje się, że zasądzenie pieniężnego zadośćuczynienia lub odpowiedniej sumy pieniężnej na cel społeczny realizuje nie tylko funkcje kompensacyjną, ale także funkcje satysfakcjonującą, represyjną, oraz prewencyjno-wychowawczą (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2006 r., I CSK 81/05). Nie da się obronić tezy, że realizacja tych funkcji uzasadniona jest tylko wówczas, gdy naruszono dobra osobiste osoby fizycznej.

W niniejszej sprawie dobra osobiste powodowej spółki zostały naruszone kilkakrotnie przez pozwaną, która pomawiała ją w miejscach związanych z przedmiotem jej działalności gospodarczej. Pozwana posługiwała się przy tym takimi wyrażeniami jak „banda złodziei” czy „banda oszustów”, które w istotny sposób podważały wiarygodność

i renomę powodowej spółki. Należy mieć także na uwadze, że w środowisku w jakim działa powodowa spółka dobra opinia jest szczególnie istotna ze względu na konieczność nawiązywania współpracy z innymi podmiotami. Mając powyższe na względzie, Sąd zasądził na rzecz spółki powodowej kwotę zadośćuczynienia jak w pkt IV sentencji wyroku.

Wobec częściowego uwzględnienia żądania pozwu o kosztach procesu należało orzec na podstawie art. 100 k.p.c.

Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda M. S. całość poniesionych przez niego kosztów w wysokości **4.127 zł**. Pozwany wygrał co do zasady proces z pozwaną, wykazując naruszenie jego dóbr osobistych. Zatem powód wygrał w całości roszczenie niemajątkowe. Natomiast w odniesieniu do roszczenia majątkowego powód wygrał w 75 %, sąd uznał jednakże, że ponieważ wysokość zadośćuczynienia została określona wyłącznie na podstawie oceny Sądu, to wobec zasadności pozwu o ochronę dóbr osobistych co do zasady, powodowi na podstawie art. 100 KPC należy zwrot całych poniesionych przez niego kosztów procesu. Na koszty procesu poniesione przez powoda M. S. składają się: opłata od pozwu w zakresie roszczenie niemajątkowego – 600 zł, koszty zastępstwa procesowego – 360 zł (§ 10 ust.1 pkt. 2 rozporządzenia MS z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych), natomiast w zakresie roszczenia majątkowego: opłata od pozwu – 750 zł, koszty zastępstwa procesowego tj. wynagrodzenie pełnomocnika 2.400 zł (§ 6 ust. 5 rozporządzenia MS z dnia 28.09.2002 r.), opłata skarbowej od pełnomocnictwa – 17 zł,

Sąd zasądził od pozwanej na rzecz strony powodowej(...)spółka z o.o. we W. całość poniesionych przez nią kosztów procesu w wysokości **2.427 zł**. Strona powodowa wygrała co do zasady proces z pozwaną, wykazując naruszenie jej dóbr osobistych. Zatem strona powodowa wygrała w całości roszczenie niemajątkowe, natomiast w odniesieniu do roszczenia majątkowego powód wygrał w 50 %, Sąd uznał jednakże, że ponieważ wysokość zadośćuczynienia została określona wyłącznie na podstawie oceny Sądu, to wobec zasadności pozwu o ochronę dóbr osobistych co do zasady, powodowi na podstawie art. 100 KPC należy zwrot całych poniesionych przez niego kosztów procesu. Na koszty procesu poniesione przez stronę powodową składają się: opłata od pozwu w zakresie roszczenie niemajątkowego 600 zł i koszty zastępstwa procesowego 360 zł (§ 10 ust.1 pkt. 2 rozporządzenia MS z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych), natomiast w zakresie roszczenia majątkowego na koszty procesu składają się opłata od pozwu 250 zł i koszty zastępstwa procesowego od kwoty zasądzonej w wysokości 1.200 zł (§ 6 ust. 4 rozporządzenia MS z dnia 28.09.2002 r.), opłata skarbowej od pełnomocnictwa – 17 zł.

Mając powyższe na względzie, na podstawie powołanych przepisów orzeczono jak w sentencji.